

INFORMACE O RIZICÍCH NA PRACOVÍŠTÍCH A STAVBÁCH SPOLEČNOSTI FEMONT OPAVA s. r. o.

	jméno, funkce	datum	podpis
Zpracoval:	Mgr. Jiří Gacek ROVS/1105/PREV/2022	2. 1. 2024	Mgr. Jiří Gacek Digitalně podepsal Mgr. Jirí Gacek DNECHCE SLEADAPARTICE, s.r.o., IČO: 26879933 pro M. Gacek, o.s., za uložení M. Gacek, pro Gacek, opravením x33. prerušeno 100877 Datum vytvoření 08.11.2023 102107
Schválil:	Statutární zástupce Lenka Olejáková	2. 1. 2024	FEMONT OPAVA s.r.o. Vávrovická 274/90, 747 73 Opava-Vávrovice IČ: 47154918, DIČ: CZ47154918 Tel.: 553 793 181, Fax: 553 793 068

OBSAH

1	ÚČEL A PLATNOST	3
2	ZKRATKY, DEFINICE	3
3	ZÁKLADNÍ POKYNY	3
4	ZAKAZUJE SE	4
5	RIZIKA OBECNĚ	4
6	PŘEHLED RIZIK	5
6.1	Pracoviště a pracovní prostředí	5
6.2	Dopravní prostředky	5
6.3	Manipulační technika, manipulační vozík	6
6.4	Pohyblivá zdvihací pracovní plošina (PZPP)	8
6.5	Manipulační práce, ukládání materiálu	11
6.6	Stroje a zařízení	12
6.7	Svářečské a paličské práce	12
6.8	Práce ve výškách a pod místem práce ve výškách	13
6.9	Pád při pracích na žebříku	15
6.10	Prostředky osobního zajištění při provádění prací ve výškách	16
6.11	Lešení a podobné konstrukce pro práce ve výškách	17
6.12	Autojeřáb	19
7	MIMORÁDNÉ UDÁLOSTI	24
7.1	Důležitá telefonní čísla	24
7.2	Zástupci společnosti FEMONT OPAVA s.r.o.	25
8	ZÁVĚR	25
9	SEZNÁMENÍ	26

1 ÚČEL A PLATNOST

Přehled rizik je určen pro seznámení a informaci o rizicích při činnostech společnosti FEMONT OPAVA s.r.o., IČO: 471 54 918, se sídlem Vávrovická 274/90, Vávrovice, 747 73 Opava (dále také jen „Společnost“). Dokument je určen subjektům, které by mohly být činnostmi Společnosti ohroženy, dle § 101 odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce v platném znění.

§101 (3) Plní-li na jednom pracovišti úkoly zaměstnanci dvou a více zaměstnavatelů, jsou zaměstnavatelé povinni vzájemně se písemně informovat o rizicích a přijatých opatřeních k ochraně před jejich působením, která se týkají výkonu práce a pracoviště, a spolupracovat při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pro všechny zaměstnance na pracovišti. Na základě písemné dohody zúčastněných zaměstnavatelů touto dohodou pověřený zaměstnavatel koordinuje provádění opatření k ochraně bezpečnosti a zdraví zaměstnanců a postupy k jejich zajištění.

Informace o rizicích jsou vyhotoveny s ohledem na skutečnost, že zaměstnanci jiných zaměstnavatelů, kteří pracují současně na stejném pracovišti se zaměstnanci Společnosti, musí být svým zaměstnavatelem v potřebném rozsahu seznámeni s předpisy vztahujícími se k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a k požární ochraně.

Základní podmínkou spolupráce je prokazatelné školení pracovníků jiného zaměstnavatele zejména z následujících předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení (v platném znění):

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí,
- Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci), ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky.

2 ZKRATKY, DEFINICE

BOZP	- bezpečnost a ochrana zdraví při práci
PO	- požární ochrana
OOPP	- osobní ochranné pracovní prostředky
CHLaS	- chemické látky a směsi
NCHLaS	- nebezpečné chemické látky a směsi
POZ	- prostředek osobního zajištění

3 ZÁKLADNÍ POKYNY

Dodavatel nesmí svou činností ohrozit jednotlivé složky životního prostředí.

Dodavatel smí provádět pouze činnost, která je předmětem smlouvy nebo dohody o dodávce prací a služeb. Jakákoliv další činnost smí být prováděna pouze s vědomím a souhlasem odpovědného zaměstnance FEMONT OPAVA s.r.o.

Dodavatel smí vstupovat pouze na to pracoviště, kde má povinnost plnění smluvně dohodnutých prací. Na jiná místa smí vstupovat výhradně s vědomím a svolením odpovědného zaměstnance FEMONT OPAVA s.r.o.

Dodavatel je povinen dbát všech dalších případných pokynů odpovědného zaměstnance FEMONT OPAVA s.r.o.

Dodavatel se nesmí zdržovat v blízkosti manipulace s materiálem a musí respektovat pokyny obsluhy manipulační techniky a ostatních oprávněných osob.

4 ZAKAZUJE SE

Použití jakýchkoliv přístrojů a prostředků ve vlastnictví společnosti FEMONT OPAVA s.r.o. bez přímého souhlasu zástupce společnosti a předložení dokumentů opravňujících k obsluze nebo použití zařízení.

Provádět jakékoli práce na místech, kde je prováděna činnost zaměstnanci společnosti FEMONT OPAVA s.r.o. bez přímého souhlasu a koordinace prací vedoucím práce.

5 RIZIKA OBECNĚ

Základní rozsah nebezpečí a z toho vyplývajících rizik, která jsou vytvářena při činnostech zaměstnanců a subdodavatelů na pracovištích a na stavbách FEMONT OPAVA s.r.o. a mohou svými vlastnostmi působit na zdraví zaměstnanců jiných zaměstnavatelů nebo osob při výkonu jejich smluvních činností:

- 1.1. Riziko plynoucí z používání komunikací, dopravních prostředků, jiných motorových a nemotorových vozidel – dodržovat informační, zákazové a příkazové značení, dodržovat návody k použití a další pokyny k zajištění BOZP.
- 1.2. Nebezpečí požáru, výbuchu – dodržovat informační, zákazové a příkazové značení, dodržovat volné přístupy k rozmístěným hasicím prostředkům. Zákaz svařování, prací s otevřeným ohněm a prací se vznikem jisker bez písemného povolení. Zákaz manipulace s otevřeným ohněm, zákaz kouření mimo vyhrazený prostor.
- 1.3. Riziko plynoucí z pohybujících se částí strojů a zařízení. Zákaz používání strojů a zařízení bez odborné a zdravotní způsobilosti a pověření k této činnosti. Nevstupovat do blízkosti spuštěných zařízení – nebezpečí zachycení a poranění zraku. Při obsluze zařízení, u kterého hrozí riziko odletu částic, používat OOPP k ochraně zraku.
- 1.4. Riziko plynoucí ze zpracovávaných a používaných chemických látek a směsí. Zákaz manipulace nepovolanými osobami, dodržovat informační, zákazové a příkazové značení, pokyny bezpečnostních listů pro manipulaci s chemickou látkou.
- 1.5. Riziko plynoucí z elektrických zařízení – zasažení osob elektrickým proudem. Zákaz zasahování do jakéhokoliv elektrického zařízení bez odpovídající odborné kvalifikace, zdravotní způsobilosti a pověření k této činnosti. Zákaz přibližování se odhalenému nebo jinak poškozenému vedení el. energie. Zákaz otevírání přístupů k elektrickým částem zařízení, do rozvaděčů a rozvodů el. proudu.
- 1.6. Riziko plynoucí z tlakových zařízení – únik stlačeného média a nebezpečí vyplývající z jeho vlastností. Zákaz manipulace s tlakovým zařízením bez odpovídající odborné a zdravotní způsobilosti a pověření k této činnosti.
- 1.7. Riziko plynoucí z práce ve výškách a na střeších. V závislosti na způsobu a druhu vykonávané práce hrozí riziko pádu z výšky, propadnutí světlíkem apod. Z toho důvodu musí dodavatel přijmout odpovídající opatření ke snížení rizik spojených s jejich vykonáváním (nevstupovat na střešní světlík, používat zábrany, značky a systémy na zachycení pádu atd.).

6 PŘEHLED RIZIK

Přehled rizik na pracovištích společnosti, která nelze zcela eliminovat nebo snížit jen dodržením výše uvedených předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení.

6.1 Pracoviště a pracovní prostředí

Popis rizika	Eliminace / snížení rizika
Úraz, poranění (obecně)	▪ Dodržovat veškerá bezpečnostní značení, včetně dopravního, v prostorách Společnosti FEMONT OPAVA s.r.o., a dále v prostorách, které tato společnost užívá. ▪ Dodržovat pokyny vedoucího práce. ▪ Vyloučit přítomnost osob v nebezpečném prostoru činnosti. Pokud se tomu nelze vyhnout, dohodnout s pracovníkem provádějícím tuto činnost nebo s vedoucím práce bezpečné místo práce. ▪ Zákaz vstupu osobám, které jsou pod vlivem alkoholu nebo jiných omamných látek. Zákaz donášení těchto látek do areálu společnosti. ▪ Před započetím práce a po každém jejím přerušení (opuštění pracoviště) zkontrolovat možná rizika ohrožení zdraví osob a ohrožení vznikem materiálních škod. ▪ Pokud si osoba není jistá bezpečným postupem práce je vždy povinna práci neprodleně přerušit a informovat se o dalším bezpečném postupu u svého odpovědného vedoucího nebo u kontaktní osoby společnosti FEMONT OPAVA s.r.o.
Uklouznutí, zakopnutí, pád - na rovině - na schodišti	▪ Pohybovat se pouze po vyznačených komunikacích. ▪ Nevstupovat na hromady uloženého materiálu, palet apod. ▪ Používat vhodnou pracovní obuv (koženou, pevnou). ▪ Nevytvářet překážky na komunikacích. Pokud je to z provozních důvodů nezbytné, je potřeba neprodleně informovat vedoucího práce. ▪ Dodržovat pořádek na pracovištích. ▪ Přidržovat se zábradlí, je-li umístěno.
Úraz, poranění při nakládce a vykládce	▪ Řidič nákladního vozidla (dodavatel) je povinen po nahlášení nakládky nebo vykládky vyčkat ve vozidle až do pokynu k nakládání nebo skládání. ▪ Nakládka a vykládka se provádí pouze na určených místech.
Úraz elektrickým proudem	▪ Respektovat a dodržovat bezpečnostní značení. ▪ Neprovádět neodborné zásady do elektrické instalace a zařízení. ▪ Nedotýkat se el. přístrojů a zařízení mokřima rukama. ▪ Nepoškozovat el. příkony, prodlužování kabely, tzn. nepokládat na ně žádné předměty či materiál, zamezit, aby byly vedeny přes ostré hrany.
Požár	▪ Dodržovat bezpečnostní značení. ▪ Dodržovat zákaz kouření a manipulace s plamenem ve všech prostorách, zejména v okruhu 5 m od tlakových lahví. ▪ V okruhu 5 m od tlakových lahví neukládat žádné hořlavé nebo hoření podporující materiály. ▪ V případě výskytu požáru ihned informovat nadřízeného pracovníka nebo vedoucího pracoviště. ▪ Dodržovat volné a trvale průchodné komunikace a únikové cesty. ▪ Dodržovat trvalý přístup k hasicím přístrojům a hydrantům, tzn. neukládat před nimi žádné předměty, a to ani na krátkou dobu. ▪ Při práci s CHLaS dodržovat ustanovení bezpečnostního listu.

6.2 Dopravní prostředky

Popis rizika	Eliminace / snížení rizika
--------------	----------------------------

Srážka s dopravním prostředkem, zranění osoby při manévrování s vozidlem, zejména při couvání, z důvodu špatné viditelnosti.	▪ Nevstupovat do dráhy pohybujícího se vozidla, zejména při couvání. ▪ Dbát zvýšené opatrnosti při zaslechnutí zvukového výstražného znamení vozidla. ▪ Uposlechnout pokynů osoby, která zajišťuje bezpečnost při couvání vozidla. ▪ Použití způsobilé a náležitě poučené osoby, jakmile řidič tuto osobu ztratí z dohledu, je povinen ihned zastavit. ▪ Zdůraznit začátek couvání zvukovým výstražným znamením v případě, kdy není dostatečný zpětný výhled z vozidla a couvání není zajištěno pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby. ▪ V případě, že se na couvání nebo podobném manévrování podílí více osob, je zapotřebí domluvit si mezi sebou použití potřebných signálů. ▪ Zajistit dostatečné osvětlení komunikací.
Zasažení břemenem, náraz dopravního prostředku, poškození vozidla v důsledku špatného zastavení (odstavení) vozidla	▪ Nezastavovat, neparkovat na místech, kde vozidlo překáží z hlediska bezpečnosti práce a technických zařízení nebo je ohroženo prací konanou v jeho blízkosti. ▪ Parkovat vozidla jen na určených vyhrazených místech. ▪ Řidič musí před opuštěním vozidla provést takové opatření, aby vozidlo nemohlo být zneužito, neohrožovalo bezpečnost provozu, osob ani technických zařízení. ▪ V případě mimořádně snížené viditelnosti (silném sněžení, mlhy apod.) je řidič povinen označit stojící vozidlo zapnutím parkovacích světel. ▪ Komunikace udržovat trvale volné, průjezdné.
Havárie v důsledku porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích	▪ Pro provoz na komunikacích v areálu platí stejná pravidla silničního provozu jako na veřejných pozemních komunikacích. ▪ Výjezdy z hal a objektů se považují vždy za vedlejší silnici. ▪ Dodržovat max. povolenou rychlost vozidla, která je vyznačena dopravní značkou umístěnou u vjezdu do areálu. ▪ Rychlost jízdy přizpůsobit viditelnosti a stavu komunikací. ▪ Pohyb vozidel je povolen jen po vyznačených komunikacích, plochách. ▪ Dodržovat pravidla o dávání přednosti v jízdě. ▪ Je zakázáno vjíždět do hal nebo podobných objektů vozidly, které k tomu nejsou přizpůsobeny (např. způsobem pohonu, svými rozměry apod.). ▪ Je zakázáno bezdůvodně ponechávat motor v chodu.
Dopravní nehoda v důsledku samovolného rozjezdu stojícího vozidla	▪ Zajistit stojící vozidlo bez řidiče proti pohybu tak, aby nemohlo dojít k jeho samovolnému rozjezdu.
Zranění pracovníka při otevírání bočnic nebo čela při nakládce a vykládce	▪ Nepřibližovat se k vozidlu při otevírání bočnic (čela) a vykládce nákladu. ▪ Stát mimo bočnice, čela (bokem k nákladu). ▪ Nakládání materiálu na vozidlo věnovat zvláštní pozornost, důsledně dodržovat bezpečnostní předpisy a používat přidělené osobní ochranné pracovní prostředky. ▪ Mezi všemi osobami zúčastněnými na nakládce, vykládce domluvit předem přesný způsob vzájemného dorozumívání.
Sesypání nákladu z ložné plochy vozidla	▪ Každý náklad na vozidlo bezpečně uložit. ▪ Před jízdou s nákladem provést kontrolu jeho bezpečného uložení.
Zranění osob při nakládce a vykládce vozidel	▪ Nakládku a vykládku vozidel provádět pouze na pokyn odpovědného zaměstnance společnosti. ▪ Dodržovat pokyny odpovědného zaměstnance společnosti.

6.3 Manipulační technika, manipulační vozík

Popis rizika	Eliminace / snížení rizika
Zasažení břemenem	▪ Všechny osoby, které se vyskytují nebo pohybují v manipulačním

při manipulaci s technikou, vozíkem apod.	prostoru, musí použít ochranné přilby v případě, že tento ohrožený prostor nemohou z provozních důvodů opustit (např. vazači). ▪ Nepřecházet, nezdržovat se pod zvednutým břemenem, vidlicemi vozíku nebo v jeho/jejich těsné blízkosti. ▪ Do manipulačního prostoru vstupovat jen na pokyn obsluhy vozíku nebo odpovědného zaměstnance. ▪ Za ohrožený prostor se považuje vzdálenost 4 m ve všech směrech od manipulovaného břemene (při zvedání dlouhého, tyčového materiálu pak dle jeho délky).
Riziko tlaku, přitlačení, naražení, úderu, rozdrčení, přiražení apod.	▪ Nezdržovat se v nebezpečném dosahu stroje nebo vozíku. Pokud se tomu nelze vyhnout, dohodnout s vedoucím práce bezpečné místo práce. ▪ Dbát zvýšené opatrnosti při zaslechnutí zvukového výstražného znamení, vzdálit se z nebezpečného prostoru. ▪ Nezdržovat se v dráze pohybujícího se stroje nebo vozíku, zejména při couvání. ▪ Uposlechnout všech pokynů obsluhy stroje nebo vozíku, příp. vedoucího práce. ▪ Zákaz obsluhy stroje nebo vozíku nepovolanou osobou.
Převrácení vozíku Nedodržování rychlostí (především v zatáčkách), nevyhovující těžiště nákladu, šikmé plochy; Náraz, přimáčknutí částí těla, velký rozsah zranění včetně smrtelných	▪ Zákaz převážení nákladu v horních polohách; ▪ Pokud hrozí převrácení vozíku, v žádném případě neodepínejte bezpečnostní pás a nepokoušejte se z vozíku vyskočit. Při vyskočení z vozíku je zvýšené riziko úrazu! Správné chování: Přední částí těla se nakloňte nad volant. Volant pevně držte oběma rukama a vzepřete se nohama. Tělo nakloňte proti směru předpokládaného pádu.
Přetížení vozíku: Pád břemene, Úrazy pádem břemene, poškození mechanismu zdvihání, úrazy vymrštěnými částmi	▪ Dodržujte správný postup při nabírání palet; ▪ Dodržujte diagram nosnosti, zákaz přetěžování. ▪ Diagram nosnosti vozíku udává nosnost vozíku v závislosti na umístění na vidlicích (případně výšce nákladu u vozíků ručně vedených).
Vidlice: Poranění pracovníka, který se zdržuje v blízkosti MV (přimáčknutí vidlicemi apod.) Podle výšky vidlic – zlomeniny končetin, pohmoždění, poranění trupu, smrtelná zranění	▪ Volný pracovní prostor; ▪ Zákaz vstupu nepovolených osob do manipulačního prostoru, při neoprávněném vstupu osob přerušit činnost; ▪ Dodržovat předepsanou maximální rychlost; ▪ Viditelnost na křižících se trasách (stanovit přednost, vybavit zrcadly, vyznačit koridor pro chodce); ▪ Při ohrožení osob musí být včas vyslán výstražný signál. Pokud přes požadavek obsluhy neopustí nepovolané osoby nebezpečnou oblast, musí obsluha ihned vozík uvést do klidového stavu.
Osoby na pracovišti: Poranění pracovníka, který se zdržuje v blízkosti MV; Přimáčknutí nákladem Pohmoždění, naražení, odřenin	▪ Náklad nesmí obsluze bránit ve výhledu; ▪ Zvýšená opatrnost při manipulaci ve stísněném prostoru; ▪ Dodržovat maximální povolenou rychlost, především v zatáčkách a křižích; ▪ Zajistit řádné upevnění nákladu i na krátké vzdálenosti, zajištění materiálu proti překlopení, sesunutí, pádu;
Osoby na pracovišti: Poranění pracovníka, který se zdržuje v blízkosti MV; Přidržování nákladu během přepravy Tržné rány, zlomeniny, vykloubení, pohmožděny	▪ Zákaz manipulace další osoby s nákladem při provozu (urovnání, přidržování, vyvažování apod.); ▪ Zákaz přepravy osob na nákladu.
Osoby na pracovišti	▪ Zvýšená pozornost na chodce při provozu MV; Stanovit přednosti chodců

Poranění pracovníka, který se zdržuje v blízkosti MV; Přejetí nohy; Zlomeniny nártu, prstních kůstek, pohmoždění, amputace	nebo vozíků, provést bezpečnostní značení; ▪ Při náročnějších manipulacích zabezpečit prostor před vstupem osob (bezpečnostní značení, semaforey, mechanické zábrany). ▪ Zákaz ponechání startovacích klíčků v zapalování (spínače baterií); Na šikmých plochách zajistit vozík klínováním;
Nebezpečí vyplývající z provozu v zimním období;	▪ Za všech okolností používat bezpečnostní pás! ▪ V zimním období zajistit na vnějších komunikacích úklid sněhu a zamezit tvorbě zmrazků – nebezpečí uklouznutí, smyku s následným pádem vozíku. ▪ Zvýšené nebezpečí při provozu na rampách. Je-li rampa (třeba jen částečně zledovatělá) je provoz vozíku na takovéto rampě ZAKÁZÁN!
Nebezpečí požáru a výbuchu při provozu vozíků v prostředí s nebezpečím požáru nebo výbuchu;	▪ Do prostorů s nebezpečím požáru nebo výbuchu směsí zajiždět pouze vozíky pro toto prostředí konstruované;

6.4 Pohyblivá zdvihací pracovní plošina (PZPP)

Popis rizika	Eliminace / snížení rizika
Ohrožení zraněním v důsledku špatného plánování použití PZPP.	▪ Zajistit průzkum stanoviště a kontrolu znalostí obsluhy.
Ohrožení zraněním v důsledku: - neznalosti PZPP, - nedodržování ustanovení návodu k obsluze zvedáku, - ujetí (podjetí) plošiny, pád plošiny, - pád obsluhy, zaměstnance, břemena z plošiny, - zranění hlavy nebo jiné části těla obsluhy PZPP či dalších zaměstnanců PZPP nebo okolím v případě špatného umístění PZPP, - přetížení plošiny, - nesprávnou manipulaci s PZPP z důvodu nepochopení instrukcí výrobce, uživatelským bezpečnostním pravidlům, výstrahám, značkám apod., - špatné kontroly okolního prostředí.	▪ Obsluha musí být zaškolená, seznámena s místem a provozními předpisy, účelem a funkcí plošiny a ovládáním ze země a bezpečnostními a provozními charakteristikami jednotlivého modelu PZPP. ▪ Zajistit použití stabilizačních prvků (opěr, výsuvných náprav nebo jiných prostředků pro stabilitu) podle požadavku výrobce. ▪ Zajistit uzavření nebo nastavení instalovaných zábradlí, přístupových vrat do poloh dle instrukcí výrobce. ▪ Na zábradlí se nesmí zavěsit materiál, nářadí. ▪ Dodržovat nosnost a rozložení plošiny danou výrobcem. Nesmí dojít k přetížení plošiny. Zatížení a jeho rozložení na PZPP a všech rozšířeních PZPP musí odpovídat jmenovité nosnosti podle výrobce. ▪ Obsluha musí rozumět všem provozním instrukcím výrobce, uživatelským bezpečnostním pravidlům, značkám, výstrahám zobrazeným na PZPP a signálům. ▪ Určit další osobu na pracovišti, která nepracuje na plošině a ovládá používání nouzových ovladačů. ▪ Přidání materiálu nebo zatížení osobami na pracovní plošinu ve výšce může být prováděno pouze, pokud nedojde k přetížení plošiny. Systémy snímání zatížení v těchto situacích nezajistí ochranu. ▪ Obsluha nesmí dovolit překročení jmenovitých ručních sil anebo speciálních sil daných výrobcem. ▪ Přenášení materiálu mimo plošinu je zakázáno, pokud není použit nosič určený pro použití v tomto zařízení s písemným a oprávněním od výrobce. ▪ Obsluha odpovídá, že přemísťované řádně zajištěné nástroje a materiály, musí být rovnoměrně rozloženy a musí být bezpečně uchopeny osobami pracujícími na pracovní plošině. Tyto operace musí být v souladu s instrukcemi výrobce. ▪ Při pohybu pracovní plošiny musí obsluha: – nepřetržitě kontrolovat prostor ve směru pohybu, včetně nad a pod pracovní plošinou, – pohybovat se rychlostí, která je vhodná pro bezpečný provoz převozu pracovní plošiny,

	– stanovit vzdálenost, po kterou se bude plošina pohybovat nebo popojede po uvolnění nebo navrácení ovladačů do neutrální polohy, – pohybovat se s pracovní plošinou v bezpečné vzdálenosti od překážek před použitím pojezdu PZPP nebo použitím ovladačů plnou rychlostí, – nenaklánět se přes zábradlí, když se PZPP zdvihá nebo pojíždí blízko překážek, – je zakázáno se nenaklánět přes ovládací panel plošiny, – neumisťovat předměty na ovládací panel pracovní plošiny, – zajistit bezpečnou vzdálenost obsluhy od překážek, – zajistit bezpečnost všech ostatních osob na pracovní plošině během pohybu PZPP, – před zvedáním, spouštěním nebo otáčením PZPP se musí obsluha ujistit, že v prostoru kolem PZPP se nevyskytují další osoby nebo zařízení, ▪ PZPP nesmí být použita jako jeřáb nebo výtah. ▪ PZPP nesmí být použita jako zvedák, podpěra nebo vázací prostředek pro vlastní podepírání, jiných konstrukcí nebo strojů, např. používání ke zvedání kol ze země pokud to není schváleno výrobcem nebo kvalifikovanou osobou. ▪ Šplhání po výsuvné konstrukci je zakázáno. ▪ Je zakázáno pozměňovat nebo vyřazovat z provozu bezpečnostní zařízení. ▪ Obsluha musí zajistit PZPP proti zneužití neoprávněnou osobou. ▪ Obsluha nesmí předat PZPP jiné osobě. ▪ PZPP musí být odstaveny na bezpečně uzavřeném místě nebo kontrolované ploše nepřístupné neoprávněným osobám. Zařízení musí být zajištěné proti neoprávněnému zneužití.
Osoby provádějící revize, kontroly údržby, opravy, seřizování PZPP resp. ostatní osoby pracující na tomto pracovišti, ohrožení zraněním v důsledku: – neodborně provedené údržby, seřízení, oprav, neprovedené opravy plošiny v termínech určených výrobcem, – používání jiných podložek pro podložení podvozku pojízdné plošiny nebo jiného břemene než je stanoveno, – nastupování, vystupování do prostoru plošiny v případě nezajištěné plošiny, – zdržování se v nebezpečném prostoru, – používání poškozeného nářadí.	▪ Stanovit plán údržby v souladu s návodem výrobce a provozními podmínkami. Návod výrobce musí být v českém jazyce. Plán preventivní údržby musí zohlednit prostředí, ve kterém je PZPP provozována a náročnost provozu. ▪ Druhy prohlídek musí být v souladu s průvodní a provozní dokumentací a návodem k bezpečné prohlídce ▪ Zajistit, aby zaměstnanci provádějící údržbu, opravy PZPP byli ke své činnosti odborně způsobilí!! ▪ Před započítím údržby zajistit odpojení zdroje elektrické energie a ověřit, že prostředky spouštění jsou neúčinné. ▪ Před započítím údržby zkontrolovat, že všechny ovladače jsou v poloze vypnuto a provozní systémy jsou zabezpečeny před neúmyslným pohybem. ▪ Před započítím údržby musí být pracovní plošina spuštěna v nejnižší poloze, pokud je to možné, nebo musí být zabezpečena před poklesem. ▪ Před započítím údržby musí být tlak hydraulického oleje uvolněn z hydraulických obvodů před uvolněním nebo sejmutím hydraulických komponent. ▪ Před započítím údržby tam, kde je to vhodné a stanoveno výrobcem umístit bezpečnostní podpěry nebo blokace. ▪ Při výměně částí nebo komponent používat identické nebo rovnocenné s originálními částmi nebo komponentami PZPP ▪ PZPP nesmí být vrácena zpět do provozu, dokud nejsou všechny prohlídkou identifikované poruchy odstraněny.
Ohrožení zraněním v důsledku vadného hydraulického systému	▪ Pravidelně kontrolovat těsnost hydraulického systému a stav hydraulického oleje před započítím práce.

	▪ Dle potřeby doplňovat hydraulický olej, vhodný olej – dle doporučení výrobce. ▪ Nezasahovat do hydraulického systému bez příslušného oprávnění určeného výrobcem.
Ohrožení zraněním v důsledku neznalosti pracovního místa, na kterém se mohou vyskytovat různá nebezpečí např.: - propadliny, díry, - šikmé plochy, - překážky na podlaze a elektrické kabely, boule, - suť, - překážky nad hlavou, - elektrické vodiče, - nebezpečná místa a prostředí, - povrchy s neodpovídající nosností, - větrné a klimatické podmínky, - přítomnost dalších osob a dalších zařízení.	▪ Před použitím PZPP a v průběhu používání musí být pracovní prostor neustále kontrolován, zda se v něm nevyskytují možná nebezpečí. ▪ Před začátkem práce je nutno provést kontrolu pracovního prostoru, není dovoleno ustavit pracovní plošinu, pokud terén neodpovídá podmínkám pro ustavení (např. díry, šikminy...)
Ohrožení zraněním v důsledku přítomnosti hořlavých či výbušných plynů nebo částic.	▪ V prostorách s nebezpečím výbuchu lze použít pouze PZPP navržená do těchto prostor. ▪ Určit další osobu, která provede kontrolu prostoru, písemný souhlas vedoucího pracovní skupiny.
Ohrožení náklonem nebo pádem PZPP z důvodu nestability terénu.	▪ Pokud indikátor vodorovnosti ukazuje, že se provozní meze blíží ke stanoveným mezím PZPP, musí ji obsluha spustit a znovu nastavit stroj do vodorovné polohy. ▪ Pro snížení tlaku na půdu na přijatelnou úroveň jsou požadovány různé typy základů nebo roznášecí patky. Roznášecí patky musí mít dostatečnou velikost, tuhost a pevnost. ▪ Stabilizátory (opěry, výsuvné nápravy, kyvné nápravy apod.) musí být rozmístěny a zajištěny tak, jak to požaduje výrobce. ▪ Pro použití PZPP v podpovrchových dutinách jako jsou sklepy, suterény a potrubí musí být zvážena pevnost nosného povrchu.
Ohrožení okolními překážkami, nedostatečným pracovním prostorem.	▪ Obsluha musí nastavit polohu plošiny, aby se zajistila odpovídající vůle mezi horními překážkami ve směru pohybu. ▪ Obsluha musí počítat při pohybu plošiny s účinky jízdy po nerovných površích, sklonech a šikmých plochách. ▪ Zákaz lezení na okopové lišty, střední nebo vrchní prut zábradlí. ▪ Zákaz použití žebříků, můstků či jiného zařízení k dosažení vyšší výšky.
Ohrožení pádem z výšky.	▪ Obsluha musí použít dostupné vybavení pro deaktivaci ovladačů na pracovní plošině, kdykoli je to možné. ▪ PZPP nejsou specificky navrženy pro přenášení osob z jedné úrovně na druhou nebo opouštění nebo vstupování na pracovní plošinu ve výšce. ▪ Pokud je výrobcem dovoleno, musí být opouštění nebo vstup na PZPP ve výšce prováděno pouze po zvážení těchto nebezpečí: – Pád osob při přepravě mezi pracovní plošinou a konstrukcí, – pád nástrojů a materiálů při přepravě mezi pracovní plošinou a konstrukcí, – náhlý pohyb PZPP, – další zatížení nebo změna zatížení působících na PZPP pro která byla navržena, která mohou působit na stabilitu nebo přetížení stroje,

	– dynamická a rázová zatížení od osobních ochranných pomůcek proti pádu, – poškození PZPP nebo konstrukce neúmyslným pohybem PZPP, – uváznutí lidí, – použití prodlužovacích plošin a závor, – použití zdvojených záchranných lan a zajištění, že jedna větev lana je spojena s konstrukcí nebo pracovní plošinou, na kterou se přesunuje, – údržba nebo výměna ochranných opatření proti pádu, když jsou na konstrukci, – vzdálenost mezi povrchy přenosu, horizontálně a vertikálně, – možnosti pohybu přenosového povrchu s měnícími se zatíženími.
Ohrožení z důvodu nenadálého pojezdu PZPP.	▪ Před pojezdem a při pojezdu musí obsluha: - dodržovat požadavky výrobce na pojezd, - udržovat volný výhled na pojezdovou plochu a dráhu pojezdu, - brát v úvahu vzdálenost, na které se pracovní plošina pohybuje nebo PZPP pojíždí při uvolnění ovladačů nebo jejich navrácení do neutrální polohy, - zajistit, aby osoby na pracovišti byly informovány o pohybu PZPP - udržovat bezpečnou vzdálenost od překážek, úlomků, svahů, děr, prohlubenin, ramp a jiných nebezpečí k zajištění bezpečného pojezdu, - udržovat bezpečnou vzdálenost od překážek nad hlavou, - volit pojezdovou rychlost vzhledem k podmínkám, včetně stavu pojezdové plochy, hustotě provozu, viditelnosti, sklonu, rozmístění osob apod. - nepojíždět ve zdvižené poloze, pokud to není povoleno výrobcem.
Ohrožení zasažením elektrickým proudem v důsledku dotyku vodiče pod napětím.	▪ Ke každému elektrickému vodiči přistupovat, že je pod napětím, dokud není určeno jinak pomocí zkoušek nebo jinými vhodnými metodami nebo prostředky a dokud nejsou řádně uzemněny. ▪ Všechny elektrické vodiče, včetně těch, které vypadají jako izolované, musí být považovány za neizolované, dokud není určeno jinak pomocí zkoušek nebo jinými vhodnými metodami nebo prostředky. ▪ Dodržovat minimální odstupové vzdálenosti k nadzemnímu elektrickému vedení;

6.5 Manipulační práce, ukládání materiálu

Popis rizika	Eliminace / snížení rizika
Úraz, poranění způsobené nevhodně uloženým materiálem	▪ Materiál a předměty ukládat přehledně, na určená místa. ▪ Dodržovat volné a průchodné komunikace. ▪ Zajistit bezpečný přístup ke skladovanému materiálu. ▪ Neukládat materiál do míst, v nichž je s ním pro nedostatek místa obtížná manipulace.
Pád, sesunutí materiálu při jeho nesprávném uložení, skladování	▪ Zajistit ukládání nákladu tak, aby byla zajištěna jeho stabilita, aby nemohlo dojít k sesunutí, nechtěnému pohybu nebo pádu. ▪ Předměty ukládat, pokud možno, na jejich největší, rovnou opěrnou plochu.
Úraz, poranění obecně	▪ Nevstupovat do prostoru manipulace a jeho nebezpečné blízkosti. ▪ Nevstupovat do blízkosti nebezpečně uloženého materiálu s rizikem pádu, sesunutí; neprodleně o této situaci informovat odpovědného nadřízeného nebo kontaktní osobu společnosti FEMONT OPAVA s.r.o.

6.6 Stroje a zařízení

Popis rizika	Eliminace / snížení rizika
Zasažení odletujícím materiálem, jiskrami při řezání a opracovávání kovového materiálu.	- Nepřiblížovat se ke stroji v provozu do bližší vzdálenosti než 4 m. Pokud je to z provozních důvodů nutné, pak pouze s ochrannými brýlemi nebo štítem. - Vyloučit přítomnost osob v nebezpečném prostoru činnosti. Pokud se tomu nelze vyhnout, dohodnout s pracovníkem provádějícím činnost nebo vedoucím práce bezpečné místo práce. - Dodržovat pokyny vedoucího práce.
Navinutí součástí oděvu do točivých částí strojů.	Používání OOPP – řádné ustrojení pracovního oděvu bez vlajících částí, řemínků, řetízků, pokrývka hlavy (nevlající vlasy).
Riziko tlaku, přitlačení, naražení, úderu, rozdrčení, přiražení při práci s ručním nářadím.	Vyloučení přítomnosti osob v nebezpečném prostoru činnosti. Pokud se tomu nelze vyhnout, dohodnout s pracovníkem provádějícím činnost nebo vedoucím práce bezpečné místo práce.
Vtažení, rozdrčení, namotání, useknutí části lidského těla.	- Nevstupovat do pracovního prostoru stroje. - Nedemontovat ochranné kryty a zařízení strojů.
Zranění při pádu na stroj.	Pohybovat se pouze po vyznačených komunikacích.
Porezání chodidel a prstů nohou pracovníka ostrými třískami.	Používat odpovídající koženou ochranou pracovní obuv.
Zranění při průchodu kolem stroje.	- Zamezit přístup nepovolaným osobám ke stroji. - Nebezpečná místa označit výstražnými tabulkami. - Zajistit dostatečnou ochranu pevnými kryty, zábradlím.
Zranění pracovníka, zničení stroje při spuštění.	- Při přenesení stroje z venkovního prostředí do vnitřního (velké rozdíly teplot) nechat stroj 1 hodinu klimatizovat - Nezačínat zkušební provoz bez namontování všech konstrukčních krytů - Před spuštěním stroje se přesvědčit, zda se v nebezpečném prostoru nevyskytuje jiná osoba - Při zkoušce nestát v možné dráze letící, rotující části - Před zahájením (započítím) práce nechat stroj běžet na prázdko
El. přístroje, nářadí, el. přívody k nářadí, prodlužovací kabely – poranění elektrickým proudem.	- Zamezit přístup k elektrickým částem stroje osobou, která nebyla řádně proškolená a poučena, a zabránit neodborným zásahům. - Ochrana před dotykem se živými částmi stroje. - Označení bezpečnostními tabulkami pro el. zařízení. - Nedotýkat se el. přístrojů, nářadí a zařízení mokřima rukama. - Nepoškožovat el. přívody, prodlužovací kabely, tzn. nepokládat na ně žádné předměty či materiál, zamezit tomu, aby byly vedeny přes ostré hrany. - Práci na el. instalaci mohou provádět pouze pověřené a odborně způsobilé osoby s příslušnou kvalifikací.
Výbuch, výtok, vystříknutí látek, které jsou přiváděny do stroje.	Dodržovat bezpečnostní značení, nevstupovat do ohroženého prostoru a používat OOPP.

6.7 Svářečské a paličské práce

Popis rizika	Eliminace / snížení rizika
Nebezpečí požáru a výbuchu plynů při manipulaci s tlakovými lahvemi	- Je zakázáno pracovat v blízkosti zásobníku kyslíku nebo kyslíkové láhve s tuky a oleji, v zamaštěném oděvu, pracovní výstroji, s mechanismy, u kterých by mohlo dojít k úniku oleje a zamaštění láhve nebo výstroje. - Lahve musí být zajištěny proti převržení, pádu nebo skutálení. - Nepřiblížovat se k tlakovým lahvím a nemanipulovat s nimi.
Riziko zasažení horkými látkami, jiskrami, roztaveným kovem	Je zakázáno přiblížovat se ke svařovanému, pálenému místu bez pokynu svářeče nebo vedoucího práce a řádných OOPP (rukavice, brýle,

při svařování, pálení	svářečský oděv, boty).
Otrávení, omdlení při nadýchání škodlivin, které vznikají při svařování, pálení, broušení	▪ Nesetrvávat v ohroženém prostoru nebo používat odpovídající OOPP.
Poškození zdraví z důvodu působení záření (tepelné, viditelné).	▪ Nesetrvávat v ohroženém prostoru nebo používat odpovídající OOPP.

6.8 Práce ve výškách a pod místem práce ve výškách

Popis rizika	Eliminace / snížení rizika
Zasažení padajícím materiálem, částí zdiva, nářadí apod. z výšky.	▪ Nepřibližovat se pod místa práce ve výškách do bližší vzdálenosti než 4 m, nevstupovat do vymezeného a ohrazeného prostoru. Pokud je to z provozních důvodů nutné, pak pouze s ochrannou přilbou a na pokyn vedoucího práce. ▪ Neshazovat předměty a materiál z výšky v případě, že nelze bezpečně určit místo jejich dopadu nebo by mohly zaměstnance strhnout z výšky. ▪ Dodržovat stanovené bezpečnostní pokyny a zákazy (bezpečnostní tabulky).
Pád z výšky - osoby pracující výše než 150 cm nad okolní úroveň, ohrožení pádem z výšky v důsledku nezajištění pracoviště proti takovému pádu	▪ Nezahajovat práci ve výšce dříve, než jsou pracoviště zajištěna bezpečnou konstrukcí proti pádu z výšky nebo zaměstnanci vybaveni předepsanými OOPP pro práci ve výšce. ▪ Při práci používat přidělené OOPP. ▪ Před započítím práce ve výšce se přesvědčit o funkčnosti přidělených OOPP. Zjištěné závady neprodleně odstranit. ▪ Pro práci ve výšce nebo k výstupu na zvýšená pracoviště nepoužívat vratké, nevhodné předměty.
Pád z lešení nebo jiných konstrukcí či zařízení pro zvyšování místa práce.	▪ Na uvedené konstrukce nebo zařízení lze vstupovat až po zápisu o předání a převzetí konstrukce.
Současná práce na dvou místech nad sebou (např. práce na lešení) – pád materiálu a předmětů.	▪ Organizačně zajistit, aby nebyly prováděny současně takové práce, kde pád materiálu a předmětů může způsobit zranění pracovníků v nižších pracovních místech (např. na lešení).
Pád pracovníka z výšky – z volných nezajištěných okrajů staveb, konstrukcí apod.; – při kontrole svislosti zdí, při zdění z podlah z vnitřku objektu, nemá-li koruna vyzdívané zdi výšku alespoň 60 cm; – při práci a pohybu osob na lešení; – Při odebrání břemen dopravovaných elektrickým vrátkem, jeřábem na nezajištěné podlahy; – při zhotovování bednění, betonování a odbedňování u monolitických stropních konstrukcí, schodišť apod.; – při práci a pohybu v blízkosti volných nezajištěných otvorů v obvodových zdech u schodišťových ramen a podest, výtahových šachet,	▪ vytvoření podmínek k zajištění bezpečnosti práce na střeších v rámci dodavatelské dokumentace, zejména vypracováním, resp. stanovením technologického nebo pracovního postupu; ▪ vybavení stavby konstrukcemi pro práce ve výškách a zvyšování místa práce (lešení, žebříky, materiál, inventární dílce) a jejich dostatečná únosnost, pevnost a stabilita; ▪ průběžné zajišťování všech volných okrajů stavby, kde je rozdíl výšek větší než 1,5 m, a to jednou z alternativ: ▪ kolektivním zajištěním (tj. ochrannými nebo záchytnými konstrukcemi, zábradlím se zarážkou nebo jiná ekvivalentní alternativa), a to zejména volné okraje podlah nezajištěné zdi o výšce alespoň 60 cm, otvory v obvodových zdech, výtahových šachtách, volné okraje schodišťových ramen a podest, teras, ochozů, balkonů, lodžii apod., nebo ▪ osobním zajištěním (především u krátkodobých prací), nebo ▪ kombinaci kolektivního a osobního zajištění; ▪ zamezení přístupu k místům na střeších, kde se nepracuje a jejichž volné okraje nejsou zajištěny proti pádu; ▪ vypracování technologického postupu při provádění náročnějších prací ve výškách; v případě nezřízení osobního zajištění nutno vytvořit podmínky pro použití POZ, mj. předem určit místo úvazu (není-li technologický postup zpracován, stanoví místa úvazu – kotvení – POZ odpovědný pracovník); ▪ používání ochranných a záchytných konstrukcí (např. lešení nebo jiná

otvorů a prostupů v podlahách o velikosti nad 25 cm (např. pro svislá potrubí, mezery mezi konstrukčními prvky podlah); – Při bourání vnějších obvodových zdí, podlah, střeš, schodišť, balkonů, teras, ochozů, lodžii apod.; – Při natěračských pracích nejrůznějších konstrukcí a zařízení ve výšce; – Při šplhání a vystupování po konstrukčních prvcích stavby, po konstrukci lešení; – Při montáži a demontáži lešení, při zřícení lešení, převrácení nekotveného a pojízdného lešení (podle potřeby nutno doplnit a upravit dle podmínek pracoviště, staveniště, např. v technologických postupech);	ekvivalentní alternativa), jen pokud byla ukončena, vybavena a vystrojena (dle platných ČSN a dle příslušné dokumentace) a po předání do užívání; ▪ zamezení přístupu k místům, kde se nepracuje a jejichž volné okraje nejsou zajištěny proti pádu; ▪ kontrolu svislosti zdi apod. práce neprovádět přímo z vyzdívané zdi (nebezpečí uvolnění cihly a nezatuhlého spodního zdiva); ▪ zajišťovat pracovníky ve výškách – tam, kde nelze použít kolektivní osobní zajištění (POZ), a to např. při odeírání břemen dopravovaných elektrickým vrátkem, jeřábem na nezajištěné podlahy v zastropěných patrech, při zhotovování bednění a odbedňování, při práci na střeších a jiných krátkodobých pracích ve výšce.
Pád pracovníka z výšky – z volných nezajištěných okrajů střeš a podobných konstrukcí, a to zejména při: – kladení střešní krytiny, osazování jednotlivých klempířských prvků; – provádění rekonstrukcí střešních pláštů, celkové i částečné výměny krytiny; – provádění oprav, údržby a jiných prací na střeších; – zhotovování bednění obedňování pod střešní krytinu; – práci a pohybu v blízkosti volných, nezajištěných okrajů (hran pádu) na střeších; – natěračských prací konstrukcí zařízení na střeších;	▪ vytvoření podmínek k zajištění bezpečnosti práce na střeších v rámci dodavatelské dokumentace, zejména vypracováním, resp. stanovením technologického nebo pracovního postupu; ▪ průběžné zajišťování pracovníků proti pádu z volných okrajů střeš, a to jednou z těchto alternativ: ▪ kolektivním zajištěním (tj. ochrannými nebo záchytnými konstrukcemi); ochrana proti pádu se nevyžaduje u plochých (rovných) střeš se sklonem do 10° od vodorovné roviny, pokud je místo práce (nebo komunikace) vymezeno zábranou, např. jednotýčovým zábradlím, lanem apod., umístěnou nejméně 1,5 m od hrany pádu; u těchto střeš se nevyžaduje ochrana proti pádu, pokud je na okrajích střešního pláště zeď (např. atika) o výšce min. 0,6 m; ▪ osobním zajištěním (především u krátkodobých prací); ▪ kombinaci kolektivního a osobního zajištění; ▪ zamezení přístupu k místům na střeších, kde se nepracuje a jejichž volné okraje nejsou zajištěny proti pádu; ▪ vypracování technologického postupu při provádění náročnějších prací ve výškách, v případě nezřizování osobního zajištění nutno vytvořit podmínky pro použití POZ, mj. předem určit místo úvazu (není-li technologický postup zpracován, stanoví místa úvazu – kotvení – POZ odpovědný pracovník); ▪ používání ochranných a záchytných konstrukcí (např. lešení nebo jiná ekvivalentní alternativa), jen pokud byla ukončena, vybavena a vystrojena (dle návodů k použití) a po předání do užívání;
Pád pracovníka při výstupu a sestupu na podlahy a na místa práce ve výškách;	▪ zajištění bezpečných prostředků pro výstupy na zvýšená místa stavby (žebříky, schodiště, rampy); vyžadovat používání žebříků k výstupu a sestupu i podlahy kozových lešení; ▪ dodržování zákazu seskakování z lešení a slézání po konstrukcích;
Pád z vratkých konstrukcí a předmětů, které nejsou určeny pro práci ve výšce ani k výstupům na zvýšená pracoviště;	▪ vybavení stavby vhodnými prostředky a zařízeními pro zvyšování místa práce; ▪ zákaz používání vratkých a nevhodných předmětů pro práci i ke zvyšování místa práce (beden, obalů, palet, sudů, věder apod.);
Propadnutí a pád nebezpečnými otvory (šachtami, mezerami a prostupy v podlahách o šířce nad 25 cm);	▪ nebezpečné otvory v podlahách zajišťovat zábradlím nebo dostatečně únosnými poklopy; mezera mezi vnitřním okrajem podlah lešení a přilehlým objektem nesmí být větší než 25 cm; ▪ otvory zakrývat současně s postupem prací ve výšce; ▪ poklopy zajišťovat svlaky nebo jinými ochrannými prvky proti

	vodorovnému posunutí; ▪ poklopy dostatečně únosné s ohledem na předpokládané zatížení;
Propadnutí a pád osob po zlomení, uvolnění, zborcení konstrukcí, zejména dřevěných, následkem jejich vadného stavu, přetížení apod.; Propadnutí osoby po zlomení dřevěných prvků pomocných zatímních podlah a lešení, fošen a podpěrných nosných hranolů apod.; Zlomení dřevěných nosných, podpěrných prvků lešení nebo jiných pomocných konstrukcí, a to vlivem použití nekvalitního dřeva. Propadnutí osoby při pohybu nebo vynaložení úsilí při posunutí nebo otočení prvku pomocné pracovní podlahy, podlahového dílce, poklopů apod.	▪ výběr vhodného a kvalitního materiálu pro nosné prvky pomocných podlah, vyloučení použití nadměrně sukovitého, nahnílého a jinak vadného dřeva (hranoly, fošny); ▪ všechny nosné dřevěné součásti pomocných i trvalých konstrukcí nutno před osazením a zabudováním odborně prohlédnout; ▪ spolehlivé zajištění jednotlivých prvků podlah a jiných zatímních pomocných konstrukcí proti nežádoucímu pohybu a správné a souvislé osazení podlah, dílců a jednotlivých prvků podlah lešení na sraz; ▪ nepřetěžování podlah ani jiných konstrukcí materiálem, soustředěním více osob apod. (hmotnost materiálu, zařízení, pomůcek, nářadí včetně počtu osob nesmí přesahovat povolené normové náhodilé zatížení konstrukce);
Pád předmětu a materiálu z výšky na pracovníka s ohrožením a zraněním hlavy (cihla, úlomek z materiálu přepravovaného jeřábem); pád úmyslně shazované stavební suti nebo jednotlivých předmětů z výšky; nahodilý pád materiálu z volného okraje podlahy lešení, z podlahy stavěného objektu;	▪ bezpečné ukládání materiálu na podlahách mimo okraj; ▪ materiál, nářadí a pomůcky ukládat, příp. skladovat ve výškách tak, aby byly po celou dobu uložení zajištěny proti pádu, sklouznutí nebo shození větrem během práce i po jejím ukončení; ▪ dodržovat zákaz zavěšování nářadí na části oděvu, pokud k tomu není upraven, nebo pokud pracovník nepoužije vhodnou výstroj (pás s upínkami, brašny, kapsáče, pouzdra aj.); ▪ zajišťování volných okrajů podlah, včetně lešení, zarážkou při podlaze, popř. obedněním, sítí, plachtou apod. proti pádu materiálu a předmětů z volných okrajů; ▪ zřízení záchytných stříšek nad vstupy do objektů; ▪ vymezení a ohrazení ochranného pásma pod místem práce ve výšce, vyloučení práce nad sebou a přístupu osob pod místa práce ve výškách; ▪ ochrana prostorů pod místy práce na střeše proti ohrožení padajícími předměty, a to: ▪ vymezením a ohrazením ohroženého prostoru (zábradlím min. výšky 1,1 m s tyčemi upevněnými na nosných sloupcích s dostatečnou stabilitou) nebo; ▪ vyloučením přístupu osob pod místa práce na střeše, popř.; ▪ střežením ohroženého prostoru; ▪ pro svislou dopravu vybourané suti zřídit uzavřené shozy;
Úraz elektrickým proudem v případě nebezpečného dotyku s elektrickým zařízením (venkovním elektrickým vedením NN);	▪ před prováděním prací na střeších učinit opatření proti dotyku nebo přiblížení k částem s nebezpečným napětím elektrických venkovních vedení u střechy nebo nad střechou;

6.9 Pád při pracích na žebříku

Popis rizika	Eliminace / snížení rizika
Pád z výšky při práci na žebříku	▪ Nepoužívat žebřík se zlomenými příčlemi, bez zajišťovacího řetízku, s poškozeným kováním nebo štěrbinem. ▪ Žebřík ustavit na stabilní, pevný, rovný a dostatečně velký podklad tak, aby jeho sklon nebyl menší než 2,5 : 1, za příčlemi u jeho paty byl volný prostor alespoň 0,18 m, ze strany přístupu na žebřík byl volný prostor

	alespoň o šířce 0,6 m a aby bylo zabráněno jeho podklouznutí. ▪ Horní konce žebříku určeného pro výstup musí přesahovat výstupní plochu min o 1,1 m nebo tento přesah musí být nahrazen jiným opatřením, např. madly, které zaměstnanci umožňuje se při výstupu spolehlivě držet. ▪ Při práci na žebříku, kdy je zaměstnanec chodidly výše než 5 m, musí použít osobní ochranné zajištění proti pádu. ▪ Na žebříku provádět pouze krátkodobé, nenáročné práce s břemeny o hmotnosti menší než 15 kg. ▪ Nevystupovat při práci na žebříku výše, než 0,8 m od horního konce opěrného žebříku nebo 0,5 m od konce dvojitého žebříku. ▪ Nevystupovat, nesestupovat, nepracovat na žebříku obrácení zády k němu, bez možnosti se uchopit opory, ▪ Při práci na žebříku nepoužívat nebezpečné nástroje nebo nářadí, např. pneumatické nástroje apod., pokud by pracovník neměl možnost bezpečně se přidržet žebříku. ▪ Nepoužívat žebřík jako podpěrný nebo nosný prvek pro podstavení pro další výstup nebo sestup. ▪ Při práci na žebříku používat přidělené OOPP.
--	--

6.10 Prostředky osobního zajištění při provádění prací ve výškách

Popis rizika	Eliminace / snížení rizika
Nezachycený pád při použití prostředků osobního zajištění (POZ);	▪ správné použití POZ, používání jen povolených kombinací POZ; kontroly a zkoušky POZ, dodržování návodu k použití; ▪ správná volba vhodného a spolehlivého místa upevnění (ukotvení), základním kritériem pro výběr kotvicích bodů je druh techniky, způsob provádění prací ve výšce, možnosti dané pracovištěm; ▪ místo upevnění (ukotvení) POZ (kotvicí bod, dočasně nebo trvale kotvicího zařízení včetně přičleněných upevňování POZ) musí odolat ve směru pádu minimální statické síle 15 kN, aby při zachycení kinetické energie vzniklé případným volným pádem pracovníka zajišťovaného POZ nedošlo k jeho následnému volnému pádu, např. v případě vytržení, zlomení, uvolnění, vysmeknutí kotvicího zařízení, prasknutí dřevěného prvku, zlomení ocelové tyče apod.; ▪ způsob a konstrukční provedení kotvicího zařízení odborně prověřit; v aplikacích, kdy není možnost ověření únosnosti kotvení a kotvicího bodu výpočtem, např. kde mechanické vlastnosti materiálů (konstrukční provedení oken, radiátorů, dveřních zárubní, zdiva, způsob upevnění a spojení konstrukčních prvků a zařízení v objektech apod.) nejsou známy a nelze statikem ověřit realizovatelnost kotvení a použití POZ; ▪ pracovníka musí být bezpečně zajištěn proti pádu POZ stále, a to i při přesunu na jiné místo upevnění (ukotvení) POZ, např. pomocí vodícího lanka a kroužku, jištěním druhým pracovníkem, plošným jištěním, popř. kombinací různých způsobů; ▪ při návrhu vhodných druhů POZ a jejich vzájemné kombinace vycházet z příslušných návodů k používání;
Náraz na pevnou překážku v průběhu zachycení pádu při použití prostředku osobního zajištění;	▪ odstranění překážek v předpokládané dráze pádu; ▪ seřízení délky lana zachycovače s tlumičem pádu; ▪ použití pohyblivého zachycovače s nejkratší délkou zachycení pádu; ▪ vyloučení „kyvadlového efektu“, tj. POZ kotvit pokud možno nad pracovním místem pracovníka; ▪ použití dvou zachycovačů pádu umístěných na dvou kotvicích bodech;
Náhlé zachycení pádu při použití bezpečnostního pásu (polohovacího prostředku) – poškození krční páteře, odrazení vnitřních orgánů;	▪ použití POZ tak, aby nenastal volný pád delší než 0,6 m (dva úvazky, seřízení délky úchytného lana); ▪ komplikace při vyproštění, vytažení pracovníka, visícího na POZ;

Zachycení pádu ve fyziologicky nevhodné poloze (poškození krční páteře, obličej, odrazení vnitřních orgánů);	▪ správné použití POZ, např. upevnění POZ do zádového kotvícího kroužku; ▪ použití POZ (postroje) bez tlumiče pádové energie tak, aby nenastal volný pád delší než 1,5 m; ▪ správné použití POZ (postroje) s tlumičem pádové energie; ▪ komplikace při vyproštění, vytažení pracovníka, visícího na POZ;
---	---

6.11 Lešení a podobné konstrukce pro práce ve výškách

Popis rizika	Eliminace / snížení rizika
Pád pracovníka z výšky; pád lešenaře při montáži, resp. při demontáži jednotlivých prvků lešení (trubek, rámu, podlah apod.); pád pracovníků z nezajištěných volných okrajů pracovních podlah lešení; při práci a pohybu osob na lešení; pád pracovníka při užívání lešení; pád osoby při odebrání břemen dopravovaných elektrickým vrátkem, jeřábem z nezajištěných podlah lešení; pád při šplhání a vystupování po konstrukčních prvcích lešení (nepoužití žebříku); pád pracovníka při zřícení lešení, převrácení nekotveného a pojízdného lešení; (doplnit a upravit dle podmínek pracoviště, staveniště) Při změněném způsobu užívání lešení, který by mohl mít za následek snížení statické, funkční nebo pracovní bezpečnosti, se konstrukce lešení musí z těchto hledisek posoudit a v případě nutnosti v potřebném rozsahu upravit.	▪ montáž a demontáž lešení mohou provádět pouze pracovníci s odpovídající kvalifikací (s platným lešenářským průkazem); ▪ vytvoření podmínek k zajištění bezpečnosti práce při montáži lešení (vybavení předpisy, normami, dokumentací dílcových lešení, prohlídka, popř. průzkum dodavatelské dokumentace, zejména vypracováním, resp. stanovením technologického nebo pracovního postupu v případě atypických lešení, rekonstrukcí apod.); ▪ vybavení stavby konstrukcemi pro práce ve výškách a zvyšování místa práce (lešení, žebříky, materiál, inventární dílce) a jejich dostatečná únosnost, pevnost a stabilita; ▪ průběžné zajišťování všech volných okrajů lešení od výšky 1,5 m zábradlím se zarážkou nebo jiná ekvivalentní alternativa – síť, plachty, obednění); ▪ používání osobního zajištění při montáži a demontáži lešení; ▪ zamezení přístupu k místům na lešení, kde se nepracuje a jejichž volné okraje nejsou z vážných příčin zajištěny proti pádu; ▪ používání lešení až po jeho ukončení, vybavení a vystrojení (dle platné ČSN a dle příslušné dokumentace výrobce) a po předání do užívání; ▪ zajištění podlahy v poli lešení, kde se odebírají břemena, dopravovaná elektrickým vrátkem, alespoň jednotýčovým zábradlím; ▪ zajišťování prostorové tuhosti lešení (kotvení, zavětrování). ▪ Lešení se navrhuje s ohledem na funkční požadavky bezpečnost pracovníků, komunální bezpečnost; pokud konstrukční uspořádání i ostatní technické údaje vyplývají z technických norem, typových nebo obdobných výrobních podkladů, považují se tyto podklady za dokumentaci.
pád a zřícení lešení v důsledku působení vnějších sil, zejména větru, a ztráty stability, tuhosti, zejména lešení zakrytých plachtami a sítěmi;	▪ konstrukci lešení provádět tak, aby tvořila prostorově tuhý celek, zajištění proti lokálnímu i celkovému vybočení, překlopení i proti posunutí; ▪ provedení kotvení o dostatečné únosnosti, provedeného rovnoměrně po celé vnější ploše lešení; ▪ používání jen lešení, která byla ukončena, vybavena a vystrojena dle požadavků platné ČSN a přísl. dokumentace a předána do užívání, zejména je-li zajištěna jejich prostorová tuhost a stabilita úhlopříčným ztužením a kotvením (popř. vzepřením), je-li podlaha únosná a těsná, jednotlivé prvky podlah jsou zajištěny proti posunutí; ▪ Kotvení dílcových, stavebnicových, rámových apod. lešení musí mj. zabránit vybočení konstrukce, a proto se musí kotvit každý sloupek po výšce 6-8 m (dle výšky lešení), přičemž u lešení zakrytých (sítí nebo plachtou) se musí délka kotvení snížit až na polovinu. ▪ Prostorové tuhosti a stability se dosahuje zpravidla systémem úhlopříčného ztužení ve třech vzájemně kolmých rovinách a kotvením nebo vzepřením. Stability lešení proti překlopení se dosahuje: – kotvením; – vzepřením;

	– poměrem výšky lešení k nejmenšímu rozměru jeho základny, popř. zátěží (např. u pojízdných a volně stojících lešení).
pády osob při sestupu (méně při výstupu) na podlahy lešení, ze žebříků;	▪ zajištění bezpečných prostředků pro výstupy na podlahy lešení; vyžadovat používání žebříků k výstupu a sestupu i podlahy kozových lešení; ▪ zákaz používání vratkých a nevhodných předmětů pro práci i ke zvyšování místa práce (beden, obalů, palet, sudů, věder apod.); ▪ dodržování zákazu seskakování z lešení (platí i pro kozová lešení) a slézání po konstrukci lešení;
pád (překlopení, převrácení) pojízdných a volně stojících lešení při nezajištění stability těchto druhů lešení;	▪ používání technicky dokumentovaných lešení včetně pojezdových kol opatřených zajišťovacím zařízením proti samovolnému pohybu (fixace kol brzdami nebo opěrkami); ▪ zajištění stability lešení poměrem základny 1:3 (popř. i 1:4, je-li sklon max. 1 % a nerovnosti menší než 15 mm) nebo rozšíření základny stabilizátory nebo přídatnou zátěží resp. dle návodu k použití; ▪ pojezdová plocha rovná a únosná bez otvorů apod.; ▪ při přemisťování lešení vyloučit přítomnost osob na lešení;
propadnutí a pád nebezpečnými otvory – mezerami v podlahách lešení širších než 25 cm; pád pracovníka mezerou mezi vnějším okrajem podlahy lešení a přilehlou budovou mezerou v koutech, rozích, štítových stěnách, u vystupujících říms, balkonů, lodžii apod.;	▪ nebezpečné otvory v podlaze zajišťovat zábradlím nebo dostatečně únosnými poklopy; mezera mezi vnitřním okrajem podlah lešení a přilehlým objektem nesmí být větší než 25 cm; ▪ otvory zakrývat současně s postupem prací ve výšce; ▪ poklopy zajišťovat svlaky nebo jinými ochrannými prvky proti vodorovnému posunutí; ▪ poklopy dostatečně únosné s ohledem na předpokládané zatížení;
propadnutí a pád osob po zlomení, zborcení konstrukcí, zejména dřevěných, následkem jejich vadného stavu, přetížení podlah lešení – jednotlivých prvků podlahy (fošny, podlahového dílce);	▪ výběr vhodného a kvalitního materiálu pro nosné prvky podlah lešení, vyloučení použití nadměrně sukovitého, nahnilého a jinak vadného dřeva (hranolý, fošny); ▪ všechny nosné dřevěné součásti pomocných i trvalých konstrukcí nutno před osazením a zabudováním odborně prohlédnout; ▪ spolehlivé zajištění jednotlivých prvků podlah a jiných zatímních pomocných konstrukcí proti nežádoucímu pohybu (svlakování, připevnění apod.) a správné a souvislé osazení podlah, dílců a jednotlivých prvků podlah lešení na sraz; ▪ nepřetěžování podlah lešení materiálem, soustředěním více osob apod. (hmotnost materiálu, zařízení, pomůcek, nářadí vč. počtu osob nesmí přesahovat povolené normové nahodilé zatížení podlah lešení); ▪ podlahy lešení a jejich prvky, únosné, pevné, zajištěné proti nežádoucímu horizontálnímu pohybu; ▪ vyloučit zlomení dřevěných nosných, podpěrných prvků lešení nebo jiných pomocných konstrukcí; ▪ Ke zlomení dochází vlivem použití nekvalitního řeziva, zejména nadměrných vad, když jejich rozsah (nejčastěji rozměry viditelných suků, jejich umístění a stav) přesahuje přípustnou toleranci a má vliv na mechanickou vlastnost dřeva a na snížení pevnosti dřevěného prvku při namáhání na ohyb apod.
pád, propadnutí následkem chybně uloženého prvku podlahy (fošny, podlahové dílce); propadnutí poškozenou podlahou; propadnutí osoby při pohybu nebo vynaložení úsilí při posunutí nebo otočení prvku pomocné pracovní podlahy, podlahového dílce lešení, poklopů apod.	▪ na podlahy lešení se má přednostně používat podlahových dílců. ▪ příčné svlaky musí být připevněny symetricky k příčné ose podlahového dílce; ▪ prkna v dílci musí být při výrobě sesazena na sraz; ▪ pro celkové rozměry podlahových dílců platí tolerance ± 10 mm, pro vzdálenost příčných svlaků ± 5 mm; ▪ ostatní podlahové dílce jiného konstrukčního provedení nebo z jiného materiálu musí být navrženy dle ČSN 73 8101; ▪ zajištění jednotlivých prvků podlah proti posunutí a pohybu;

	- dostatečná dimenze prvků (tloušťka) podlah zajišťující pevnost a únosnost. - Nejmenší průřezy volně kladených vzájemně nespojených podlahových prken a fošen pro chráněné a nechráněné prostředí (dle tab. 1 a 2 ČSN 73 8101).
pád předmětu a materiálu na osobu z podlahy lešení s ohrožením a zraněním hlavy (cihla, drobný materiál, úlomek z materiálu); ohrožení občanů, veřejnosti; pád úmyslně shazovaných součástí lešení nebo jednotlivých předmětů z výšky při montáži a demontáži lešení; nahodilý pád materiálu z volného okraje podlahy lešení; odstřik, prosáknutí malty, kapalin, používaných při práci na lešení; pád materiálu, předmětů, příp. části lešení z podlah lešení při dopravě materiálu výtahy nebo elektrickými vrátky	- bezpečné ukládání materiálu na podlahách lešení mimo okraj; - zajišťování volných okrajů podlah lešení zarážkou při podlaze, popř. obedněním, sítí, plachtou apod. proti pádu materiálu a předmětů z volných okrajů nebo záchytnou stříškou; - zřízení záchytných stříšek nad vstupy do objektů těsných a vhodně upravených dle charakteru ohrožení a provozu na lešení; - vymezení a ohrazení ochranného pásma pod místem práce ve výšce, při montáži a demontáži lešení, vyloučení přístupu osob pod místa práce ve výškách; - pro svislou dopravu vybourané suti zřídít uzavřené shozy; - dodržování zákazu shazování součástí lešení při demontáži lešení; - vyloučení vstupu osob pod břemeno zvedané elektrickým vrátkem (oplocení, zábradlí, obednění, zamezení vstupu, střežení).
pád pracovníka z výšky; pád lešenáře při montáži, resp. při demontáži jednotlivých prvků lešení (trubek, rámu, podlah apod.); pád pracovníků z nezajištěných volných okrajů pracovních podlah lešení; při práci a pohybu osob na lešení; pád pracovníka při užívání lešení; pád osoby při odebrání břemen dopravovaných elektrickým vrátkem, jeřábem z nezajištěných podlah lešení; pád při šplhání a vystupování po konstrukčních prvcích lešení (nepoužití žebříku); pád pracovníka při zřícení lešení, převrácení nekotveného a pojízdného lešení; (doplnit a upravit dle podmínek pracoviště, staveniště) Při změně způsobu užívání lešení, který by mohl mít za následek snížení statické, funkční nebo pracovní bezpečnosti, se konstrukce lešení musí z těchto hledisek posoudit a v případě nutnosti v potřebném rozsahu upravit.	- montáž a demontáž lešení mohou provádět pouze pracovníci s odpovídající kvalifikací (s platným lešenářským průkazem); - vytvoření podmínek k zajištění bezpečnosti práce při montáži lešení (vybavení předpisy, normami, dokumentací dílcových lešení, prohlídka, popř. průzkum dodavatelské dokumentace, zejména vypracováním, resp. stanovením technologického nebo pracovního postupu v případě atypických lešení, rekonstrukcí apod.); - vybavení stavby konstrukcemi pro práce ve výškách a zvyšování místa práce (lešení, žebříky, materiál, inventární dílce) a jejich dostatečná únosnost, pevnost a stabilita; - průběžné zajišťování všech volných okrajů lešení od výšky 1,5 m zábradlím se zarážkou nebo jiná ekvivalentní alternativa – síť, plachty, obednění); - používání osobního zajištění při montáži a demontáži lešení; - zamezení přístupu k místům na lešení, kde se nepracuje a jejichž volné okraje nejsou z vážných příčin zajištěny proti pádu; - používání lešení až po jeho ukončení, vybavení a vystrojení (dle platných ČSN a dle příslušné dokumentace výrobce) a po předání do užívání; - zajištění podlahy v poli lešení, kde se odebrají břemena, dopravovaná elektrickým vrátkem, alespoň jednotyčovým zábradlím; - zajišťování prostorové tuhosti lešení (kotvení, zavětrování). - Lešení se navrhuje s ohledem na funkční požadavky bezpečnost pracovníků, komunální bezpečnost; pokud konstrukční uspořádání i ostatní technické údaje vyplývají z technických norem, typových nebo obdobných výrobních podkladů, považují se tyto podklady za dokumentaci podle čl. 115 a 116 ČSN 73 8101.

6.12 Autojeřáb

Popis rizika	Eliminace / snížení rizika
Vznik nepřipustných zatížení na jeřábu – ztráta stability autojeřábu, převrácení, pád autojeřábu; při	správné ovládání autojeřábu a správná činnost jeřábníka (dodržování bezpečných vzdáleností, nevyřazování z funkce bezpečnostní a pojistná

zpracování systému bezpečné práce jeřábů se řídit ČSN ISO 12 480-1;	zařízení, brzdy, přetěžovací pojistky/ventily); ▪ zajištění stability autojeřábu v průběhu všech pracovních operací v souladu s návodem výrobce; ▪ zabrzdění podvozku mobilního jeřábu parkovací brzdou proti nežádoucímu samovolnému pojezdu; ▪ zajištění vodorovnosti polohy jeřábu při ustavení a ukotvení jeřábu; vybavení jeřábu zařízením pro zjištění jeho sklonu (sklonoměr, vodováha apod.); ▪ práce jeřábu v dovoleném svahu tak, aby nedošlo k porušení statické a dynamické stability; ▪ nepřetěžování jeřábu (dodržování zatěžovacího diagramu – max. nosnost v závislosti na vyložení); ▪ v kabině jeřábu uvedena měnitelná nosnost (nejnižší a nejvyšší nosnost) v závislosti na vyložení (zobrazen diagram nebo tabulka nosností v závislosti na vyložení); ▪ vyloučení bočního zatížení výložníku (viz ČSN ISO 12480-1); ▪ zvětšování vyložení/sklápění výložníku a zvedání břemene o hmotnosti odpovídající vyložení výložníku; ▪ omezení nosnosti v závislosti na poloze a natočení nástavby vůči podvozku; ▪ mobilní jeřáby dovolují zvedat břemena jednak svislým pohybem kladnice (vrátkem zdvihu břemene) a jednak sklápěním výložníku – břemeno ze země nenadzvedávat pohybem výložníku, protože není ve funkci přetěžovací zařízení a může dojít k přetížení jeřábu; ▪ opatrné ovládání jeřábu při práci v oblasti velkých vyložení při zvedání břemen s vysunutým teleskopickým výložníkem (teleskopické nosník jsou namáhány ohybem); ▪ správné nastavení příslušného pracovního programu na indikátoru přetížení dle pracovní polohy; zabezpečovací prvky a zařízení s ohledem na klopné síly podle návodu výrobce; ▪ funkční signalizace, jež upozorní jeřábníka na blížící se stav přetížení; ▪ funkční zařízení k omezení drah jednotlivých pohybů, koncové vypínání zdvihového, pojezdového, otáčecího a sklápěcího ústrojí; ▪ zajištění stability protizátěží (jen u některých typů autojeřábů); ▪ nezávadné nosné ocelové lano jeřábu, jeho pravidelné prohlídky kompetentními osobami dle ČSN ISO 4309 a ČSN ISO 4319 – 1× týdně;
Přetížení autojeřábu – ztráta stability, převrácení autojeřábu	▪ správné ovládání autojeřábu a správná činnost jeřábníka (dodržování bezpečných vzdáleností, nevyřazování z funkce bezpečnostní a pojistná zařízení, brzdy, přetěžovací pojistky/ventily); ▪ zajištění stability autojeřábu v průběhu všech pracovních operací v souladu s návodem výrobce (při přípravě k práci i vlastní pracovní činnosti – manipulace s břemeny); ▪ zabrzdění podvozku mobilního jeřábu parkovací brzdou proti nežádoucímu samovolnému pojezdu; ▪ dodržení max. odchylky od vodorovné roviny; vybavení jeřábu zařízením pro zjištění jeho sklonu (sklonoměr, kruhové libely apod.); ▪ nepřetěžování jeřábu (dodržování zatěžovacího diagramu – max. nosnost v závislosti na vyložení, dodržování křivek nosnosti dle sestavy nebo délky výložníku a velikosti zatížení); ▪ v kabině jeřábu uvedena měnitelná nosnost (nejnižší a nejvyšší nosnost) v závislosti na vyložení (zobrazen diagram nebo tabulka nosností v závislosti na vyložení); ▪ vyloučení bočního zatížení výložníku (viz ČSN ISO 12480-1); ▪ zvětšování vyložení/sklápění výložníku a zvedání břemene o hmotnosti odpovídající vyložení výložníku; ▪ omezení nosnosti v závislosti na poloze a natočení nástavby vůči podvozku;

	▪ mobilní jeřáby dovolují zvedat břemena jednak svislým pohybem kladnice (vrátkem zdvihu břemene) a jednak sklápěním výložníku – břemeno ze země nenadzvedávat pohybem výložníku, protože není ve funkci přetěžovací zařízení a může dojít k přetížení jeřábu; ▪ správné nastavení příslušného pracovního programu na indikátoru přetížení dle pracovní polohy; zabezpečovací prvky a zařízení s ohledem na klopné síly podle návodu výrobce, správná funkce přetěžovacího zařízení; ▪ funkční signalizace, jež upozorní jeřábníka na blížící se stav přetížení; ▪ obracení břemene provádět směrem k jeřábu; ▪ obracení břemene od jeřábu současnou manipulací mechanismu zdvihu břemene a zdvihu výložníku, nebo ve směru otáčení nástavby současnou manipulací mechanismu zdvihu břemene a otáčení jeřábové nástavby; ▪ funkční zařízení k omezení drah jednotlivých pohybů, koncové vypínání zdvihového, pojezdového, otáčecího a sklápěcího ústrojí; ▪ zajištění stability protizátěží (jen u některých typů autojeřábů); ▪ správné nastavení přetěžovacího zařízení, popř. dalších bezpečnostních prvků;
Nepříznivé působení zdvihací síly „nahoru“ – ztráta stability, převrácení autojeřábu	▪ vyloučení náhlého odlehčení (utržení) břemene;
Působení „havarijního větru“ – ohrožení stability, převrácení autojeřábu	▪ odstavení jeřábu mimo provoz; ▪ ustavení těžkých jeřábů s příhradovým nosníkem do speciální polohy;
Porušení a ztráta funkce podpěr – ztráta stability, převrácení autojeřábu	▪ zabrzdění podvozku mobilního jeřábu parkovací brzdou proti nežádoucímu samovolnému pojezdu; ▪ dodržení max. odchylky od vodorovné roviny; ▪ zajištění stability výsuvnými patkami, opěrnými podpěrami, popř. použitím jiných prvků, jejich zajištění proti uvolnění, zabránění jejich nadměrného zaboření do terénu; ▪ zabránění náhlého poklesu jedné z podpěr při zatížení; ▪ při práci v neznámém terénu jeřáb nekotvit na kanalizaci, kanálech, šachtových poklopech apod.; ▪ dle potřeby použití roznášecích roštů pro podepření jeřábu na neúnosném podloží (dřevěných prachů, vyztužených plechů apod.); ▪ dostatečná únosnost podkladu, popř. úprava (a zpevnění podkladu, podložek talířů podpěr k rozložení měrného tlaku na terén dle zatížení); ▪ nepřetěžování jeřábu (dodržování křivek nosnosti dle sestavy nebo délky výložníku a velikosti zatížení); ▪ vyloučení bočního zatížení výložníku (viz ČSN ISO 12480-1); ▪ omezení nosnosti v závislosti na poloze a natočení nástavby vůči podvozku; ▪ v případě zvedání těžkých břemen a nižší únosnosti terénu těžší břemeno podzvednout málo nad terén, výložník natočit nad podpěru a zkontrolovat, zda nedochází k zaboření podpěr; ▪ v případě, že se podpěra boří, včas zvětšit plochu podpěr; ▪ na stanovišti obsluhy autojeřábu uvedeno, při jakém vyložení a břemenu se opěr použije;
Snížení, ztráta únosnosti podloží – převrácení autojeřábu	▪ umístění podpěr jeřábu v dostatečné vzdálenosti od okraje výkopu nebo svahu (vnější hrana podpěrných desek nebo roznášecích roštů má být vzdálena přibližně min. o hloubku prohlubně od jejího dna) dle druhu zeminy a hloubky výkopu; ▪ nezatěžování okraje (hrany) výkopu hmotností autojeřábu; ▪ zajištění stability výsuvnými patkami, opěrnými podpěrami, popř. použitím jiných prvků, jejich zajištění proti uvolnění, zabránění jejich nadměrného

	zaboření do terénu; ▪ zabránění náhlého poklesu jedné z podpěr při zatížení; ▪ dostatečná únosnost podkladu, popř. úprava (a zpevnění podkladu, podložek talířů podpěr k rozložení měrného tlaku na terén dle zatížení);
Provoz nepodepřeného autojeřábu – ztráta stability, převrácení autojeřábu při poježdění s břemenem	▪ při pojezdu autojeřábu se zavěšeným břemenem bez podepření respektovat podmínky, omezení a opatření, stanovené výrobcem v návodu, např.: ▪ omezení maximální rychlosti pro zastavení provozu; ▪ omezení nosnosti v závislosti na poloze natočení nástavby vůči podvozku; nosnosti, při které lze vysouvat teleskopický výložník s břemenem; ▪ omezení otočení nástavby s vysunutým teleskopickým nosníkem; ▪ výložník umístit v základní délce a obráceně dozadu; ▪ pracovní pojezd autojeřábu jen v dovoleném svahu tak, aby nedošlo k porušení jeho statické a dynamické stability; ▪ ovládat autojeřáb z kabiny; ▪ s břemenem pojíždět rovnoměrně, malou rychlostí tak, aby nedošlo k rozhoupání břemene; ▪ mezi jeřábníkem a řidičem dohodnout dorozumivací znamení (vizuální komunikaci), koordinace; ▪ před zahájením poježdění jeřábu se zavěšeným břemenem jeřábník zkontroluje, zda: ▪ je komunikace dostatečně průjezdná; ▪ nemá nepřipustný sklon terénu; ▪ nejsou v trase podzemní vedení, energokanály, kanalizace apod. (při pojezdu v blízkosti nezpevněných krajnic nebo výkopů hrozí havárie jeřábu vzhledem k značnému zatížení náprav);
Přiražení nebo přitlačení osoby autojeřábem nebo jeho částí k části stavby či jiné pevné konstrukci (překážce) a přejetí koly;	▪ umístění autojeřábu na k tomu určeném místě a odstranění překážek ztěžujících manipulaci a potřebnou vizuální kontrolu, příp. převzetí staveniště/pracoviště; ▪ odstranění překážek ztěžujících manipulaci a potřebnou vizuální kontrolu; ▪ optimální rozmístění kooperujících mechanismů; ▪ zajištění dostatečného prostoru a skladovacích ploch dle rozměru zvedaného a manipulovaného břemene; ▪ úprava příjezdových komunikací a manipulačních ploch; ▪ funkční zvuková výstraha (houkačka) ovládaná z kabiny jeřábníka; ▪ funkční brzda mechanismu otoče; ▪ vyloučení přítomnosti nepovolaných osob z pracovního prostoru jeřábu a vjezdu dopravním prostředkům, jejichž činnost nesouvisí s prováděnými manipulacemi; ▪ označení zdrojů nebezpečí bezpečnostním označením (černožlutým šrafováním), označení pohybujících se částí zasahujících do prostorů, do nichž není zakázán přístup, např. kladnice, otočné a sklopné části apod.;
Pád břemene, náraz, zachycení a zasažení pracovníka břemenem; pád břemene na vazače po neodborném uvázání a rozhoupání břemene, vysmeknutí smyčky lana z háku jeřábu, přetržení druhého lana;	▪ zavěšováním břemen na nosný orgán jeřábu a jiné vazačské práce pověřovat pouze kvalifikovanou osobou, tj. vazače s odbornou kvalifikací; ▪ správné zavěšení či uvázání břemene, použití vhodných vazáků a jiných prostředků k uchopení břemen s odpovídající nosností dle druhu, vlastností a tvaru břemene; ▪ nezávadné vazací prostředky; ▪ dodržovat zákaz zdržovat se v prostoru možného pádu zavěšeného a usazovaného břemene a jeho částí (vyloučení přítomnosti osob v zóně ohrožení kinetickou či potenciální energií, tj. pod břemenem a v místech poježdění jeřábu); ▪ použití výstražného znamení jeřábníkem k varování osob, které mohou být jeřábem nebo břemenem ohroženy;

	▪ správná manipulace s břemenem při ovládání pohybů jeřábu (zvedání provádět citlivě, pohyby provádět plynule), zejména vyloučit vznik nebezpečného šikmého tahu; ▪ při přepravě palet zajistit jednotlivé kusy materiálu na paletě proti uvolnění a pádu; ▪ použití jeřábového háku s bezpečnostní pojistkou;
Přiražení a přitlačení pracovníka k pevné konstrukci v důsledku nežádoucího pohybu břemene – při jeho zhrounutí;	▪ správná manipulace s břemenem při ovládání pohybů jeřábu (zvedání provádět citlivě, pohyby provádět plynule), zejména vyloučit vznik nebezpečného šikmého tahu; ▪ před zvedáním břemene musí být zdvihové lano ve svislé poloze a v rovině výložníku jeřábu; ▪ zachovávat dostatečný odstup od břemene manipulovaného jeřábem, používat vodící lana apod.; ▪ použití výstražného znamení jeřábníkem k varování osob, které mohou být jeřábem nebo břemenem ohroženy; ▪ dodržovat zákaz zdržovat se v prostoru možného pádu zavěšeného a usazovaného břemene a jeho částí (vyloučení přítomnosti osob v zóně ohrožení kinetickou či potenciální energií, tj. pod břemenem a v místech poježdění jeřábu); ▪ neprodlévat v ohroženém prostoru mezi břemenem a bočnicemi vozidla;
Přiražení končetiny mezi spouštěné břemeno a pevnou konstrukci, podklad;	▪ správný způsob podávání informací, znamení a signalizace pro jeřábníka; ▪ správná činnost jeřábníka (dodržování bezpečných vzdáleností);
Přetržení vázacího prostředku (ocelového vázacího lana, řetězu, popruhu);	▪ zavěšováním břemen na nosný orgán jeřábu a jinými vazačskými pracemi pověřovat pouze kvalifikovanou osobu, tj. vazače s odbornou kvalifikací; ▪ správné zavěšení či uvázání břemene, použití vhodných vazáků a jiných prostředků k uchopení břemen s odpovídající nosností dle druhu, vlastnosti a tvaru břemene; ▪ nezávadné vázací prostředky, jejich pravidelné prohlídky kompetentními osobami;
Zachycení přemísťovaného břemene o materiál a jeho následné zřícení a pád na osobu; zachycení háku vázacího prostředku o břemeno a jeho následné převrácení na pracovníka;	▪ správný způsob podávání informací, znamení a signalizace pro jeřábníka; ▪ správná činnost jeřábníka (dodržování bezpečných vzdáleností); ▪ správná činnost vazače – viz ČSN ISO 12480-1;
Vysmeknutí tyčového materiálu (potrubí, trubky) z úvazku po nárazu na pevnou překážku a zasažení pracovníka padajícím břemenem;	▪ správné zavěšení či uvázání břemene, použití vhodných vazáků a jiných prostředků k uchopení břemen dle druhu, vlastnosti a tvaru břemene;
Pád nestabilního břemene, převrácení břemene po odvěšení na osobu;	▪ správná činnost vazače – viz ČSN ISO 12480-1; ▪ uložení břemene na rovný, tvrdý podklad; ▪ použití dostatečně únosných a stejně vysokých prokladů a podložek; ▪ zajištění svislosti uloženého břemene, zejména při stohování;
Pád vazače z výšky (z vozidla, ze stohu atd.);	▪ zavěšováním a vázáním břemen provádět z bezpečných míst, k výstupu používat žebřík, plošinu a podobná zařízení; ▪ neseskakovat z výše položených pracovních a pochůzných míst;
Pád, uklouznutí jeřábníka, popř. jiné osoby (při výstupu a sestupu na stanoviště obsluhy apod.);	▪ použití určených přístupových míst ke vstupu do jeřábové kabiny s otočnou nebo pojízdnou kabinou a k výstupu a sestupu na stanoviště obsluhy; ▪ pracovník (jeřábník) musí při výstupu a sestupu používat madla, držadla, nášlapné a jiné prvky; ▪ pracovník (jeřábník) se nesmí pohybovat po stroji mimo určené přístupy, neseskakovat ze stroje apod.;

	▪ udržívat obslužné stanoviště, přístupové komunikace, plošiny, přičle, stupadla, nášlapné prvky a madla v čistotě a v protiskluzové úpravě; ▪ dodržovat zákaz jízdy na stupačkách, schůdcích, rámu a jiných částech jeřábu, které k tomu nejsou určeny;
Ohrožení bezpečnosti silničního provozu a osob; poškození zařízení;	▪ při přepravě jeřábu mít otočnou část pevně zajištěnou; ▪ nemanipulovat s výložníkem před jeho odjištěním z přepravní polohy a uvolnění kladnice ze závěsu; ▪ nepřepřevážat osoby v kabině jeřábové nástavby; ▪ při jízdě na pozemních komunikacích nemít zapnuto nouzové osvětlení; ▪ po ukončení provozu: ▪ vypnout všechny mechanismy a pohony; ▪ přestavit jeřáb do přepravní polohy, přičemž: ▪ zkontrolovat zatažení kotev a jejich zajištění; ▪ zkontrolovat, je-li zasunutý teleskopický výložník, nebo základní výložník příhradový v poloze nad kabinou, spuštěný do přepravní polohy, ukotven nebo zajištěn; ▪ zkontrolovat zavěšení kladnice za hák v závěsu nebo její bezpečné uložení na plošinu jeřábu a zajištění (s volnou kladnicí nepojíždět); ▪ zkontrolovat, jsou-li zajištěny všechny odnímatelné části a příslušenství na plošině jeřábu a jeřábové nástavbě (opěrné desky kotev, podkladový materiál, nářadí, vázací prostředky); ▪ uzamknout kabinu;
Úraz elektrickým proudem – zasažení osoby elektrickým proudem při nebezpečném přiblížení a dotyku výložníku s venkovním vedením VN (nejčastěji 22 kV);	▪ vyloučení přiblížení autojeřábu do nebezpečné blízkosti venkovního elektrického vedení, zejména při poježdění s břemenem; ▪ dodržování ochranných pásem jeřábu od vodičů venkovního vedení VN a VVN, případně dodržení zvláštních podmínek při práci v blízkosti VN a VVN (vypnutím elektrického proudu, organizační opatření stanovené v technické dokumentaci); ▪ vybavení autojeřábu signalizačním zařízením k upozornění jeřábníka v kabině na blízkost hranice ochranného pásma elektrického vedení pod střídavým napětím nad 22 kV a na trakční vedení stejnosměrného proudu 3 kW; ▪ v případě kontaktu autojeřábu s venkovním elektrickým vedením nebo nebezpečného přiblížení výložníku k vodičům musí řidič zůstat v kabině, nesmí se dotýkat vodivých částí a nesmí dovést, aby se někdo k autojeřábu přiblížil a dotkl se ho, dokud se nepřeruší spojení;
Pád části jeřábu, přiražení končetiny; poškození zařízení.	▪ neprovádět opravy a údržbu jeřábu bez odborného zaučení; ▪ při opravách, údržbě mít jeřáb a jeho části zajištěny proti nežádoucímu pohybu, způsobem dle návodu.

7 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

V případě vzniku úrazu, požáru nebo jiné mimořádné události je nutno neprodleně informovat zástupce společnosti FEMONT OPAVA s.r.o.,

7.1 Důležitá telefonní čísla

Rychlá lékařská pomoc	155
Policie ČR	158
Hasičský záchranný sbor	150
Tísňové volání	112

7.2 Zástupci společnosti FEMONT OPAVA s.r.o.:

Jméno a příjmení:

☎ : (+420) 605 202 449

pavel.tvrdy@femont.cz

Jméno a příjmení:

☎ :

@

Jméno a příjmení:

☎ :

@

8 ZÁVĚR

Každý ze zaměstnavatelů je povinen zajistit, aby jeho činnosti a práce jeho zaměstnanců byly organizovány, koordinovány a prováděny tak, aby současně byli chráněni také zaměstnanci dalšího zaměstnavatele.

Koordinaci opatření k ochraně bezpečnosti a zdraví zaměstnanců při práci podle §101 zákona č. 262/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů zajišťuje FEMONT OPAVA s.r.o. (není-li smlouvou uvedeno jinak).

Na základě písemné dohody zúčastněných zaměstnavatelů touto dohodou pověřený zaměstnavatel koordinuje provádění opatření k ochraně bezpečnosti a zdraví zaměstnanců a postupy k jejich zajištění.

Zaměstnavatel, jehož pracovníci provádějí práce současně s pracovníky společnosti FEMONT OPAVA s.r.o., je ve smyslu § 101 odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění, rovněž povinen písemně předat zástupci společnosti FEMONT OPAVA s.r.o. informace o rizicích a přijatých opatřeních, která plynou z jím vykonávaných činností. Pokud tento zaměstnavatel písemné informace o rizicích nepředá, má se za to, že rizika jeho činnosti jsou „nulová“ a od společnosti FEMONT OPAVA s.r.o. nevyžaduje žádnou součinnost na úseku zajišťování BOZP.

